

SZARVASI UJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI AR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, ugy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyilt-törben minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetések el fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. a.

Karácsonra.

Az egész keresztény világ ünnepel; rokonok, szomszédok, régi jó barátok kölesönösen boldog ünneplést kívánnak egymásnak. Egy napra ki van egyenlítő minden surlódás, elfeledve minden viszátkodás.

Hanem csak is egy napra, azután ismét fölcsújják a viszátkodásnak, a surlódásnak egy napra pihe-nőt tartott lángját, s engedik az által elpusztítani mindazt, a mi őket összeköté, mintha nem is rokonok nem is szomszédok, nem is jó barátok lettek volna egykoron.

A lángra lobbantott elem elvégzi boldogtalan munkáját, és ők nem ismerik többé egymást, s ha ismerik, az még rosszabb, mert csak azért nem törölik le egymás neveit emlékek lapjáról, hogy legyen kit gyűlölniök.

Nagyon sok rokoni kötelék tépetett már így szét s nagyon sok baráti kapocs zúzatott össze.

Magán torzsalkodások, külön nemű törekvések a községi és a municipialis életben s itt-ott vallási különbségek voltak egy részben azon okok, melyekből ez az elszomorító okozat származott.

Ezek is bő források, de ezeket még könnyen kiapaszthatja, s betömheti a rokoni, a baráti szeretet, és a fölvilágosodás hatalma.

Van azonban még egy ok, ennek tulajdoníthatjuk legnagyobb részben azt az általánosan észlelhető s eléggé nem sajnálható szeretethiányt azt az eléggé nem kárhoztatható gyűlöletet, melylyel a rokon a rokon iránt, s a barát a barát iránt nem irtózik viseltetni. Elég, hogy valaki más párton legyen, s a rokon megtagadja őt, a barát megkövezi, és az ismerősök kétségbe vonják jellemének és becsületének tisztaságát.

Vajjon meggondolják-e az illetők, hogy hová ve-

zet ez? Vagy talán oly sokan vagyunk mi magyarok, hogy a gyűlölet mérges fegyvereivel is irthatjuk egymást? Vagy csakugyan synonym fogalmak a pártkülönbség és a gyűlölet, elanynyira, hogy ezeket elválasztani és külön képzelni nem is lehet?

A példák ellenkezőt igazolnak. Ottan van Anglia, a hol kifejtettebb pártélet van, s a pártgyűlölség még is hiányzik. Ottan van Franciaország, ottan magas eszmék; az államforma kérdései választják el egymástól a pártokat, de a pártkülönöség még sincs behurezolva a társadalmi életbe, s az abból keletkezhető gyűlölség által nincs megszenteltetve a családi élet.

Tehát csak nálunk lehetnének azok synonym fogalmak?

Tiszta meggyőződésből feleljünk ezen kérdésre: nem, ezerszer nem!

Az ilyen jelenségek leginkább mindig ott észlelhetők, hol a parlamentarismus még nagyon ifju esemete, s azok mindenestre parlamentarismus kis-koruságra mutatnak.

S ha ez a gyűlölet meg nem szüntetik, le nem csillapul, lassanként, mint azt szintén a történelem igazolja, politikai apathiára és társadalmi szétszűllöttségre vezet, s ennek nem venné hasznát sem a haza, sem a nemzet.

Minden pártbeli több jó hazafi föltette már magának ezen kérdést: mikép szüntethető meg ezen pártgyűlölet, mely mint mérges anyag rág társadalmunk testén? mert belátták és sejteni kezdik a megdöbbentő utókövetkezményeket. Voltak olyanok, a kik magát a pártéletet is óhajtják megsemmisülve látni. Ez szerentünk nagyon téves fölfogás, mert az annyi volna, mint ha a vizzel a gyermeket is kiöntenők,

6-19-77

mintha csupán azért, hogy a jég el ne verhesse vetéseinket, parlagon hagynók szántóföldeinket. Ez megütné a közéletet, s posványnyá változtatná azon folyót mely termékenyítőleg hathat. jó irányban vezetve, a nemzeti fejlődésre. Hiszen ha nem volna is pártélet, teremtenünk kellene azt, mert a nélkül nincs virágzó állam, sem virágzó társadalom.

Mi tehát azon véleményt koczáztatjuk, hogy ezen társadalmi bajjá vált pártgyűlöletet társadalmi uton kell megszüntetni, s a párt életet társadalmi uton kell reformálni: mert társadalmi kérdés ez, és nem politikai s épen azért tartjuk lapunkat kompetensnek ehhez is hozzá szólni.

Ezen ut pedig az, hogy hassunk oda mindnyájan teljes erővel, hogy a pártok elzárkózottsága s kasszerűsége a társadalomban megszűnjék, hasson oda minden párt, hogy az ellenkező nézetek is tiszteletben tartassanak, a mi a társadalmi érülködés által könnyen elérhető.

Ez nem azt jelenti, hogy a párt küzdelmet szüntessük meg, s ezt az előbb mondottak után nem is jelentheti. Sőt ellenkezőleg, csak így lesz a pártküzdelem nemes és erélyesen vezethető; ez lesz az elvek harcza, viva a becsület fegyvereivel, s megtartva szüzies tisztaságában.

Ha van salak, azt dobja ki minden párt a kebeléből, hogy így minden párt csak becsületes ele-

mekből álljon, s minden pártból kilegyen küszöbölve a léha, az önző a haszonleső!

Igy reformálva lesz a társadalmi élet is!

S ezen föladat különösen mindig és mindenütt a többségre vár. Ha ez mérséklett, ha ez türelmes, akkor a kisebbség sem lesz soha elkeseredett.

A kereszténység nagy ünnepén pendítettük meg ezen eszméket, mint a mely napon ugy is elhallgat a gyűlölet. Ha legkevesebb hatása lesz is czikkünknek, ha bár mily kevéssel is meghosszabbíthatjuk azt az egy napi fegyverszünetet már nem veszett kárba egészen ezen czikk. Ha pedig egyszersmind elég gondolkozási anyagot is nyújt, s ez által az eszméket lassanként megnyeri: akkor boldognak érezzük magunkat.

Adjon isten mindnyájunknak, de legkivált magyar hazánknak boldog karácsoni ünnepet és boldog napokat!

CSARNOK.

Egy délután a kék blouseosok között.

— Párizsi kép. —

A ki francia szindarabot látott, francia regényt, vagy akár egyes — a francia nép életéből merített — tárczacikkeket olvasott, az előtt nem lesz egészen ismeretlen azon szerep, melyet Párizs lakosságának nagy része, a szorgalmas kék blouseosok osztálya, nem egy izben játszani képes volt.

T Á R C S A

Dalok.

— Heine. —

I.

Szívem szorul, midőn sóhajtva,
Elmult időkre gondolok,
A föld még oly lakályos, szép volt,
A nyugodt népek boldogok.

Most mintha minden ferde lenne,
Tolongás, inség szüntelen!
Mehalt az isten fent az égben,
S meghalt az ördög odalenn.

Mindenki bús, elcsüggedt, kúsált,
S oly hidegen ridegen néz . . .
Ha nem volna egy kis szerelem,
Schol se lenne pihenés.

II.

Szívemben iratodra
Egy csep aggály se kél.
Elvolnék utasítva —
De hosszú a level.

Tíz lap sűrűn, csinosan,
Akár egy kis csomag;
Nem irnak tán ily hosszan
Ha búcsúi mondanak.

III.

A lóthusz a nap fényétől
Remeg, s irtózza fél,
Lehajtott fővel várja:
Csak jönne már az éj! . . .

A hold eszménye, álma,
Világa kelti fel;
S ennek szeliden kitarja
Kelyhét szerelmivel.

Virúl, pirúl, világol,
Tündöklő lesz az éj!
Sir, illatoz, s reszketve lánzol
Szívén a kín, a kék

Dobsa Lajos.

Párizs története szoros összefüggésben állott és áll még ma is a nép életével, szorgalmával; és tudva azt, hogy Franciaországnak, nevezetesen a milliárdok városának, Párizsnek vagyonsodása, emelkedése és ezzel együtt jóléte ezen osztálytól függ, bátran lehet állítani, hogy a francia államháztartás nagy gépezetében ők képezik a főtényezőt. De ezt tudja is ám a kék kabátos munkás, ki leleményességével felülmulja angol hasontársát, még szorgalmával pedig a német, sőt talán a japáni munkást is.

Ezerivel lehet őket naponta reggel hat órákor látni, mint sietnek a város különböző részeiben levő gyárakba, honnan este hatkor fáradtan ugyan, de azért ép o'ly vidám, s a francziát jellemző — hogy úgy fejezzem ki magamat — non eumussággal térnek vissza családi kis tűzhelyeikhez, mintha csak sétálni jártak volna. Így foly ez egész héten át a vasárnap kivételével. Ekkor felveszi a kék blouseos ünnepies blouseát, karján fogja angot fejkötős nejét és kísétál gyermekeivel együtt a legközelebbi parkba, rendszeren a munkások mulató kertjébe, hogy az Isten szabad ege alatt a terebélyes fák árnyában a hét fáradalmait kipihenne, kékszemű vidám gyermekeiben, kik az utakon vasabroncsot hajtanak, gyönyörködnek és a „munkások lapját” addig is, míg a szomszédok kijönnének, nyugodtan olvashassa.

Míg a boldog családfő ezt teszi, addig a gondos anya Pérange Le roi d'Yvetót-ját (az ivetói király) vagy más kedvenc munkás-dalt dalol maga előtt.

A ki a francia munkást családja körül és azon kívül figyelemmel kíséri és így a német vagy más nemzetbeli munkással összehasonlítja, nem képes eléggé bámulni a nagy különbségen, mely közöttük létezik. Míg a bécsi vagy a bajor munkás egyedüli boldogságát a Praterben vagy a Walhallában — hol a legelsőbb sör létezik — keresi és leli, addig a párizsi minden szünidejét hasznosabb módon tölti el, vagy ha

már költeni akar, akkor két pohár absynth mellett a kávéházban ül, cseveg vagy olvas mindaddig, míg a dinér (ebéd, rendszeren 6 órákor) ideje beáll.

Ekkor elmegyén családjával együtt a megszokott restauransjába, hol nagyon is uriasan megebédel. Furesa szokás, hogy a francia népnek, nevezetesen a párizsinak — úgy az urinak, mint az alsóbb rendűnek — fele sem ebédel otthon, hanem inkább a vendéglőben. Az idegen elbámul, hogy honnan telhetik egy ily blouseosnak az ily urias ebéd, melyhez hasonlót nálunk a legjobban fizetett munkás is csak legfőlebb menyegzője napján lát.

A dolog igen egyszerű, mert a francia munkás bére naponta csaknem ötször annyi, mint nálunk; ő továbbá — mint minden francia — csak a mára gondol és azon kívül nagyon is szeret jól és finomul élni. Szóval ő nemesak bonvivant, hanem egyszersmind gourmand is. Míg továbbá a mi munkásunknak a színházról vagy ehez hasonló egyéb más szórakozásról fogalma nem igen van, addig a francia blouseos a világot sem mulasztaná el egy vasárnap sem a „Theatre comique”-ba vagy az „Ambigue comique”-ba eljárni. Szabad ember lévén, urnak érzi magát mindenütt és mindenkivel szemben és csak egytől tart, csak ezt tiszteli kiváló mértékben, és ez — a gyártulajdonos, az ő munkaadója.

De hozzászoktatta őt a legkikeresettebb élvezetek hajhászására maga az állam is, midőn a barrikádok hőseinek a „panem et circenses” kiabálásaira hallgatva, nekik sok ilyes kiváltságokat adott. Elkényeztette a munkás-osztályt leginkább III. Napoleon, ki a mint látszik nagyon is megértette volt a munkások gyermekei számára épített iskolák homlokzatán levő „a munka hatalom” ez. felirat értelmét. A munkásnak első dolga, a mint székét a színházban elfoglalta, az, hogy abban — minthogy a színi-előadások igen gyakran éjfélig is elszoktak tartani — magát kényelembe helyezze. Furesának tünik

Az elhagyatott.

(Karácsony esti rajz)

Irta: E. MIKES RÓZA.

Komor, zimankós téli idő van.

Zuzmara emészti a késő ősztől zölden hagyott falombok maradványait s a vágató légi furiák, hideg, nyirkos levegőt csapnak a járó-kelők szeméi közé.

A halál fagyos keze működése látszik mindenben. Jaj a szegény lomboknak, virágoknak, hideg kezek szóttak rájuk hó szemfödőt. Jaj a esevegő folyónak, puha bársony ágyából jég koporsó válik!

E didergő évszakot azonban megaranyozza; várva várttá teszi a karácsony áldásthöz ünnepe.

Künn a szél üvöltve süvült, és szilajon járja boszorkány tánczát.

Benn a kedélyes szobában, a kis Aranka nem is sejtí a kegyetlen időt; az ő boldogsága határt nem ismerő.

Ott hever körulte a sok játékszer, a cifra baba, fényes aranyos palásttal, a sok arany alma, arany dió, melyek a sok gyertyacsillagfényénél olyan tündériesen ragyognak, hogy a kis lányka szeméi csak úgy könnyeznek belé.

Dengelegi Lajosné boldog elragadtatással osztozik gyermeke ártatlan örömeiben. E perczben nincs is tudomása arról, hogy a földön él, a míg a zajos léptek nesze föl nem veri elragadtatásából.

Dengelegi Lajos, a ház ura lép a szobába s egy pillanatra megal a háttérben; de igenis naivnak találja a jelenetet, kifelé indul az ajtón, mialatt tárczájából szívart vesz elő.

— Hogyan? ön eltávozik? — kérdé a nő finom árnyalatával a szemrehányásnak — azt hívém a ma estét legalább családja körében töltendi.

— Egyik nap olyan mint a másik! — mondá a ház ura fagyosan, miközben a csillag fényénél rágyujt a kezében levő szivarra aztán kisiet a szobából.

A fiatal nő két kezét a szívére nyomja, hogy visszatartsa annak sebes dobogását. Ott áll folyton egy helyen, mintha földhöz gyökereztek volna lábai, mialatt kínos gondolatok vesznek rajta erőt.

A halál e néma csendjét mi sem zavarta föl, csupán a kandalló kéményén siró, sívító szél.

A szegény asszony magához tér gondolatainak gyászmenetéből. Megmozdul, s csöndesen, mint a sirból kikelt, közeledik a függő lámpához, hogy mérsékelje annak világát, ne hogy gyermeke észre vegye hulló könnyeit.

Sokáig ott marad a félhomályba, mialatt a csalódott, kijátszott szív heves, izgató fájdalom terhe alatt sajog s újra ismétlődik az a jelenet, a mely 8 éves házaseletük alatt annyiszor ismétlődött s újra erőt vesz lelkén, a már lecsillapultnak hitt vész s megszólal ismét az anyai szeretet jótékony hatása alatt elszenderült fájdalom és a sir felé közeledő kínos gyötrellemmel nyugtalanítja egész lényét.

Künn ezalatt a szél, vadul csapkodja szárnyait s folyvást haborog.

Benn a teremben csend van, csak a felzaklatott kebel vésze nem csilapul; forrong, kavargó kérelhetlenül.

Vissza idézi emlékébe leány korát, ezt a ragyogó hajnalt; ezt a tavasz pompájában tündöklő fényes mennyországot, a melyet oly sötét pokol val ott fel, minőt almodni sem merl.

1899
1899
1899

fel az idegen előtt e szokás, melyet itt bővebben fejtegetni nem akarok.

A francia munkás jelszava e három szóból áll: „egyél, igyál s munkálkodjál“, és ez legjobban is jellemzi őt. Saját-ságos egy tünemény, hogy e heves természetű népnél az idézett jelszó daczára is oly ritkán lehet iszákos embert találni.

Jellemére nézve a francia munkás talpig becsületes, őszinte és türelmes ember; de ép úgy megvannak árnyoldalai is, melyek ha kitörnek, határt a legtöbb esetben nem ismernek. Könnyen lobban fel, s a déli népek vérével birván, ha megsértik bosszuvágyó, s ilyenkor nemcsak a communard és petrolleur telik ki belőle a szó teljes értelmében, hanem az állatok legvérengzőbbike, a tigris is.

Hogy mennyire igaz ez állítás, arról az idők megvesztegethetlen tanuja a történelem, nevezetesen Franciaország történelme kérlelhetetlenül tesz bizonyosságot, hogy minő tettek vetemedhetik egy nép, legyen az bármennyire művelt vagy éljen bárminő viszonyok között is.

Kikből teltek ki a több izbeni zendülések emberei, tömegei, ha nem Párizs kék blouseosiból? Kik voltak a „dames de la halles“-ok, kik a barrikádok hősei? Mindig csak az egyébként békés és szorgalmas kék blouseosok.

A gondos francia nők, kiket — Md. Sévigné szavait használva — bár szendeség, szeretet és gyöngédség tüntessen ki, mégis mivé lettek, midőn férjeik a törvény korlátait többé nem tisztelve, ők magok pedig a nőnek e három erénvéről megfélemedkezve kezükben a polgarháború véres zászlóját lobogtatni kezdték?

Erre a feleletet legszebben és talán legesattanosabban Schiller szavaiban leljük, ki Glocke-jában következőleg szól: „Dann werden Weiber zu Hyänen und treiben mit Entsetzen Scherz.“ Létezik-e ennél nagyobb igazság?! „A munka hatalom! Ez igaz, és ki merné tagadni, hogy ez teszi Franciaor-

Oh de most már, kiábrándulva, kimerülve, ellankadt szívvél várja a rettenetes folytatást.

És e gondolatoknál, a szél sivitására, a megtört szív zokogó hangja felel.

Fölrezen: körül néz. Ijedten szalad játszó gyermekéhez, a kit annyi ideig magára hagyott.

Ott fekszik szegényke a szőnyegen, játékszerei között elszenderült, hogy lássa álmában azt a jó kis anyalt, aki neki ezt a sok szép ajándékot hozta.

Oda omlik gyermeke mellé s bánatos arcának minden vonása feszül, amint anyagi arcát nézi.

Nézi, folyvást nézi, aztán ölébe veszi csöndesen, levetkezteti szivszorulva, elfojtott zokogással, végre oda viszi a kis rostélyos ágyaeskába, betakargatja lágyan, csöndesen, aztán forró csókot nyom a piczinyke mosolygó ajkakra, s még soká lesi a nyugodt, csöndes álmot, mialatt az anyai örömpir lepi el bús arcát.

Künn ez alatt mindinkább növekszik s féltelenebbül dúl a vihar.

Benn kialvóban a kandalló tüze.

Néhány hasább fát tesz reá, aztán oda ül a kandalló előtti kis számolyra s tévelygő tekintete a tüzszikraakra tapad.

— Áldást, boldogságot hozó karácsony est! — suttogják ajkai — csupán az én számomra vagy áldástalan!

E kínos gondolatra, miként ha a kigyózó lángok szívéen kapták volna, felszisszen, s a mint mereven nézi a lángok kapkodását, a szemében tündöklő nemes hévfényét homály borítja el.

szágot nagygyá, Párizst pedig a művelt világ Mekkájává? — így szólt két évvel ezelőtt a versaillesi parlamentben egy francia követ — „de ép úgy nem tagadhatja senki, hogy az említett hatalom tulajdonosai, kik hazájokat azzá tették, a milyennek ma látjuk, fognak e szép virágzó ország sirásóiva is válni.“

Hogy e szavak mennyire igazak, mennyire végzeteljesek: arról lépten-nyomon, a napilapok nyomán is meggyőződhattünk. Nemcsak Franciaországot, hanem Európa, sőt Amerika majdnem összes államait is rég foglalkoztatja, aggasztja a munkások kérdése, mely nyilvános helyeken ép úgy, mint magánkörökben talál védelmezőkre, pártolókra.

Irodalom és művészet.

— M a i s z á m u n k h o z van mellékelve a „Képes Családi Lapok“ előfizetési fölhívása. Bátran elhallgathatjuk ezúttal, hogy „ajánljuk olvasóink pártfogásába“, mert oly vállalat, mely alig egy év alatt nyolc ezer előfizetőt és bevőt tudott hódítani, többé nem szorul ajánlatra; azt azonban kötelességünk nyíltan kijelenteni, hogy a rendkívüli siker, amit e képes vállalat oly példátlanul rövid idő alatt aratott, nem a véletlen ajándéka vagy pusztán sors kegye, hanem becsületes törekvés, ernyedetlen munka, s megfelelő anyagi áldozatok megérdemelt jutalma és viszonzása. A magyar középosztály rég érezte hiányát oly szép és olcsó hetilapnak, mely a szerénybb háztartás költségvetésébe nagyobb megerőtetés nélkül is beilleszthető, s M e h n e r V i l m o s u r e hiány betöltésével már nagy érdemet szerez s nagy szolgálatot tesz vala a közügynek, ha az, amit rajzban és szövegben nyújt, nem állana is egy színvonalon a külföld sokkal drágább ily fajta vállalataival. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy a

Meg kell törülni szemeit, hogy kivehesse azon arnyak látszó alakot, a mely előtte áll.

Végre fölismeri őt.

Eleméri Ödönt látja maga előtt, a ki már jó ideje, hogy ott áll, a nélkül, hogy észrevette volna jöttét.

Mosolyogni akar; de a mosoly oda fagy ajkaira.

— Ismét ámitani akar engem Izóra? — kérdé az ifju, a sziv valódi részvét hangján — Ön ismét könnyezett!

— Én? — dadogá Izóra akadozva, ajkán azzal a jéggé fagyott mosollyal — dehogy! — — A folytonos tűzbe nézés csalt könnyet szemeimbe. Higye el barátom, nekem nincs okom könnyezni.

— Meddig tart még a tettetés? Oh Izóra, ha tudná, mily lelki szenvedést okoz nekem, hideg elpalástolásával. Ám helyesen: tagadja e fájdalmát az önző világ előtt, mely ugy sem értené azt, de előttem hasztalan tagadja; én belátok szívébe s onnan nem olvasok mást ki, mint szenvedést.

Izórán, a mig az ifju beszélt, fuldokló zokogás vett erőt, nem volt képes többé tettetni.

— Ön nem tudja, mennyire súlyosbitja fájdalmaimat az ön részvéte! Kérem Gyula, hagyjon el engem!

— Ezt csupán abban az esetben követelhetné jogosan tőlem, ha férje által szeretettnek. De így? Elhagyni önt, „a z e l h a g y a t o t t a t:“ Oh Izóra, önnek éreznie kell a kétségbeeső küzdelmet, melybe ez elhatározásom kerülne! kiáltott fel az ifju szenvedéllyel. — Én szeretem önt csábitó boldogtalansága közepett; szeretem, imádom türelmes anyagi lelkét. Mondjak-e még többet én, aki nem vagyok barátja a szóvirágoknak. Megakarom menteni önt e helyzetből, a mely

hová a mellékelt előfizetési iv eljut, onnan teleírva fog visszakerülni a buzgó és aldozatkész kiadó, Mehner Vilmos urhoz.

— A „Vasárnapi Ujság“ decz. 14. sz. köv. tart. lelent meg: Toldy István. A száműzött dala. Költ. Eperjesi Belától.
— A kivágott arczkép. Elb. Irta Eötvös Károly. Cymbeline Schakespeare-mese. Lamb Károly és Mária után fordította Mihály J. A fuchsin Dr. Ring Ármintól. Vadászat deczember. Vajda Jánostól. Egyveleg. Képek Spanyolországból. A kívándorló. — A journalismus hőskorából Dr. Nemenyi Ambrustól.
— A nemzeti tornaegylet díszornázása. Irodalom és művészet, közintézetek, egyletek stb. rendes hetirovatok.

HIREK.

— A szarvasi nőegylet és kisedővoda saját pénztáiraik javára a „Bárány“ vendéglő nagytermében Szarvason, 1880. évi január hó 17-én, tombolával összekötött táncvizigalmat rendeznek. Belépti-díj: személyenként 1 frt, — családjegy 3 frt, tombolajegy 20 kr. Felülfizetések köszönettel vetetnek. Belépti- és tombola-jegyek előre válthatók: Réthy Sándor, — Nyácsik Soma, Melis Lajos és Mázor József urak kereskedésében; a táncvizigalom estéjén pedig a pénztárnál kaphatók. Reméljük, hogy e táncvizigalom siker dolgában előlei nyomába lép. A tombolajáték tárgyában a következő kérelem bocsáttatott közbe a meghívókon: „Midőn a két humánus czelu egylet tombolával összekötött táncvizigalom rendezésére egyesült; azt azon óhaj által is vezérelve tette, hogy a két egylet pénzalapja, mely az egyleti czelok gyakorlatásával felette igénybe van véve — gyanapodjék. A multak sikere folytán e részben a tombolajáték czelszerének mutatkozván, azt ismét fogantba vesszük; a két egylet részéről fonyereményekül, két irodalmi díszművet, még pedig Vörösmarty Mihály „ösz-

előbb-utóbb fölemesztéssel fenyegeti életét. En boldoggá akarom tenni!

— Csak fékvesztett szenvedélye sughatja önnek e szavakat! Nem kívánhatja, hogy az anya önzésből fölaldozza gyermekét! hogy szétéjjel a házassági köteléket, s ez által a világ megjegyzéseinek tegye ki magát.

— A világ! kaczagott fel az ifju vad indulattal! — Hát ismeri azt a világot, mely miatt föl akarja aldozni egész jövőjét, a mely boldogságot ígér önnek? Nem nem Izóra! a mindenség ura sem kívánja ezt öntől. Hisz az isten szeretni szeretetenni teremté a nőt!

A fiatal nőnek olyan jól estek ezek a szavak.

Boldog lenni! E szó mint édes álom hangzott füleibe.

De nem álom volt!

Ott térdelt előtte a férfi, a kinek szép arcán, ott volt felírva a szeretet gyémánt betűivel, hogy ő ezt az álmot valószínű fogja számára.

És a szív visszakövetelte jogait!

A tiszta szeretet szavai utat találtak szívéig s elolvasták a nő, az anya felháborodott érzelmeit, mialatt lelke sugallatát követve, szólt: „Neje leszek önnek!”

Aztán oda ment alvó gyermekéhez s az anyai szeretet édes könyvi enyhítő forrásként törték elő szeméből, mialatt csöndesen susogtak ajkai: „Bocsáss meg nekem, édes istenem!”

A mindentudó isten bizonyára megbocsájtott neki!

S a világ?

Meglehet: követ dobott reá!

szes műveit“ (bolti ára 13 frt 20 kr.) és Shakespeareknak Arany által fordított „Szenivánéji álom“ című színművének illusztrált kiadását (bolti ára 9 frt) tűzvéni ki. Egyszersmind felkérjük önt, mint a humánus czelok lelkes pártfogóját, miszerint kegyeskedjék a tombolára bármi csekély tárgyat adományozni, hogy ekkép annak sikere teljesen biztosítva legyen. A szíves ajándékok 1880. évi január hó 15-ig tekiutetes Pól Dánielné urhölgyhöz Szarvasra küldendők. Tisztelettel özv. Sipos Gáborné, nőegyleti alelnök. Marcsek István, ovodai elnök.

— A korecsolyázó kör tagjait tisztelettel értesitem a következőkről. A korecsolyázó jelvények már készen vannak s azok Csicsa Mathild és Dobosfy Otti kisasszonyoknál és nálam vehetők át. A jelvényt a kör tagjai díj nélkül kapják. Azonban az csak a tagsági díj lefizetőjének adatik ki. A kör által gondozott jégen megjelenni jelvény nélkül nem lehet. Ki azt elveszti, helyette újat díj nélkül nyerhet. A kör költségén hozatott 2 darab vas szánka legkesőbb e hó 24-én a tagok rendelkezésére bocsáttatik s az abba való ülésre első sorban azon hölgyek jegyeztetnek elő, kik tagjai ugyan a körnek, de nem korecsolyáznak. Minden hölgy a vas szánkaszeket egy folytában csak fél óráig használhatja, urak pedig soha nem igényelhetik azt akkor, ha hölgyek vannak jelen. Korecsolyázói tanulók számára készült 4 darab szánka, 1 ruhahatartó, 2 darab ülő pad és 3 szászló, mely eszközök f. hó 13-ika óta a kör jegén használtatnak. Szarvas, 1879. decz. 20. Oláh Miklós.

— Kiténtetett francziák. Király ő felsége elismerésül a szegedi árvizkárosultak javára rendezett párisi operabönnepélyért Francis Magnard és Wolf Albert uraknak, a párisi Figaro szerkesztőinek a Ferencz József rend közepkeresztjét, Jaques Normand urnak pedig a trocadero hangversenyre irt, „Szeged árvizkárosultjaihoz“ című költeményeért a Ferencz-József rend lovagkeresztjét adományozta.

— Tél a hegyek közt. Pár kandergrundi és frutigeni marhakerekedő Wallisban egy csapat szarvasmarhát vett, s mult heten, kedden a Gemmin keresztül akartak ezekkel menni. A karaván reggeli 9 órakor indult el Leukerbadból három wallisi kíséretében, kiket uttoróknak s hólapátolóknak fogadtak meg. A Gemmi egészen hóval volt borítva, úgy hogy a karaván csak délután 4 órakor érkezhetett Taubenseehez. Az egyik wallisi, ki egészen könnyedén volt öltözve, már a „Taubenhöhén“ megfagyott, s holtan szállították a „Taubenhäusi“-ba, s otthagyták. A Taubenseen vastag hóréteg volt, s nemsokára elkezdett a hó esni, úgy hogy a karaván sem előre, sem hátra nem mehetett. A kereskedők erre elhatározták, hogy a marhákat sorsukra bízzák s megkísérik saját életüket megmenteni, de mivel nagyon ki voltak merülve, az életben maradt két wallisit a Schwabenbach fogadóba küldték elemiszerekért. Utközben az egyik wallisi elveszett, alighanem megfagyott s a hó betakarta. Azalatt a marhákkal visszamaradtak a havat lapátolva, imádkozva tovább haladtak. Órák multak el s a wallisiak még mindig nem jöttek, a kereskedők azt gondolták, hogy az éjt nem fogják átélni. Végre négy óra mulva az egyik wallisi visszatért elemiszerekkel. A kereskedők újra dolgozni kezdtek s reggel nyolcz órakor elérték Schwabenbachot, de mindegyikének elfagyott az orra es füle.

Kossuth beteg. Kossuth Lajos, mint a „Független Hirlap“ írja — ismét gyöngélikedik s e hét végén Nizzába megy pár hetre adalést keresni.

— Vakmerő rablógylkosság taitja jelenleg izgalomban Álmosd községét. Ember István fiatal kereskedő, az ottani

619-1
3670
ot

ref, lelkész fia lett az áldozat. Hétfőn hajnalban, kevéssel azelőtt, midőn az ifju börtöt fölyitni szokta, több rabló rálesett és egy alkalmas pillanatban az ablakon át a rablók egyike rálőtt az ágyban nyugvó ifjura. A golyó talált és Ember fájdalmas nyögést hallatott. Ekkor a rablók betörtek s a meggyilkoltat kivonszolták ágyából a szoba közepére és egy csomó újságpapírral befödtek holttestét. Ezután hozzáfogtak a rabláshoz s az egész boltot kifosztották, a fiókban elhelyezett nagyobb mennyiségű pénzt elvitték. Roggelre mindent üresen találtak. A rablógyilkosokat erőlyesen nyomozzák.

— **Furfangos család.** Egy alvidéki kereskedő 800 liter pálinkát vett két debreczeni tüzértől. Miután megegyeztek az árban, a pénzt a kereskedő le is fizette; a vasutnál feladás előtt lopóval még egyszer szivott a hordóból, hogy még egyszer megizlelje. Ekkor is tetszett; erre aztán maga leaknáztta, lepecsételte s feladta a vasutra. Midőn a szállítmányt otthon csapra ütötte, bámulva vette észre, hogy a hordóból tiszta víz foly. A pecsét érintetlen volt, s mikor felbontotta s lopót tett az aknába, ezen át megint kitűnő minőségű pálinkát szivott. A furfangos családok egy kétliteres edényben pálinkát tettek a hordóba, melyet tele töltöttek vízzel.

— **Magyar kivándorlók Szerbiába.** A szerb skuptsinában közelebb olvasták fel a szőregi, deszkai, gyalai és szent-iváni lakosok kérvényét, melyben a topliczai kerületben maguknak földet kérnek. Ezeket nem nemzetiségi elkeseredés űzi el hazájukból, hanem a szegénység, melybe a Tisza kormány szerencsétlen közzgazdasági és adónyuzó politikája juttatta. Szerbia aranyország. Itt ezer holdak tulajdonosa milliomos. Földadója nem több 35 aranyból. Ideje volna, ha a kormány a kivándorlási hírekkel és mozgalmakkal szemben felocsudnék és helyreállítaná a közzgazdasági egyensúlyt.

— **Asszony nadrágban** — e mellékeve volt egy milliomos nőnek, ki közelebb halt meg Franciaországban. Foucault asszony nagyatyja I. Napoleon tábornoka volt, atyja pedig ezredes. Roppant vagyonnal bírtak, de atyja tönkre ment s ő férfi-ruhába öltözve Párisba ment, s egy nyomdában mint korrektor működött. Midőn nemét felismerték, a nyomdatulajdonos elbocsátotta; azután mindig férfi-ruhában mint másoló tengette egy darabig életét. Dumas regényeit is másolta. Majd szedő lett s oly takarékosan élt, hogy hat év alatt oly szép kis vagyont szerzett össze, aztán vállalatokba bocsátkozott; a szerencse mindvégig kegyelte s szülei vagyonát visszaszerelte. Mint jockey is futtatott, s ez által is sokat szerzett. Most, hogy meghalt, két milliónál többet hagyott hátra.

— **Csók,** mint a takarékoság eszköze. Nehéz idők járnak és X. ur nagyon sokallta a cselédtartás költségeit s minduntalan magyarázta nevének, hogy egygyermek-leánynyal is beérhetnék; de a feleséget nem lehetett kapacitálni. Végre kitalálta a módját, amely szerint segíthetne a bajon. Alig állt be egy cseléd hozzájuk, kéthárom nap múlva abban a perczben csókolta meg, mikor a felesége belépett. Az asszony persze rögtön elkergette a lányt, — s e fogás néhány ismétlése által nemcsak azt érte el, hogy mindannyiszor két-háromnap cselédhöz a fiókban maradt, hanem azt is, hogy a felesége olesó kis cselédet fogadott.

— **Vizeink** mindenféle apadóban vannak, a hivatalos értesítések szerint. A közzgazgatási bizottságnak közelebb tartott ülésén a tanácskozás tárgyául főleg vízviszonyaink szolgáltak, jelesen az alispán által tett ezen indítvány, miszerint bizassék még egy küldöttség azzal, hogy a külföldi szakértők jelentésének a Körözsökre vonatkozó részére nézve tegyen javaslatot a megye által a szabályozással szemben követendő eljárásra,

elfogadtatván: az alispán elnöklete alatt a küldöttség megalakított.

— **Gyulán** sportt-clubb alakított a testgyakorlás kiválóbb ágainak gyakorlására nézve. Elnökül Kövér László, igazgatóul Oláh György s titkárul Hajnik Béla urak választottak meg. Az egyletbe eddig mintegy ötvenen iratkoztak be, de mint onnan írják, kilátás van reá, hogy e szám mihamarább meg kétszereződik. Kedden délután már vagy 15 kisasszony is részt vett a korecsolyázó osztály gyakorlatain, s pkdig szép sikerrel.

— **Tisztejt szülők** és óvand pártfogói! Kedves kötelességet vélek teljesíteni, akkor midőn f. évi december hó 23-án d. u. 3 órakor egy az ovodai helyiségben tartandó karácsonyi „örömműnyepély“ tartását közőhajra elhatároztam. Az ünnepély néhány újabb társasjáték bemutatásából; a „Fröbelen“-féle diszmunkák szétosztása, a karácsonyi angyalfaleleplezéséből, néhány beemleztett gyermekvers elmondásából végül a karácsonyi angyalfaleleplezéséből álland. Minthogy ezen ünnepély nyilvános jellegű leend, azért egész tisztelettel felkérem a tisztelt szülők, ugyszintén egyletünk pártolót és a magyar kisednevelés minden barátait az ünnepélyen való szives megjelenésre. Kelt Szarvas, december 20. 1879. Hanthó Kálmán s. k., ovoda igazgató.

— **A megyei közgyűlés.** a szétküldött meghívók szerint f. hó 29-én s következő napjain fog megtartatni.

— **Orosházan,** f. hó 13-án polgárokból alakult műkedvelői társaság sikerrel adta elő Tóth Ede „Falurossza“ című népszínművét. A vendéglő nagyterme, hol az előadás tartatott, alig volla képes befogadni az érdeklődő közönséget. A tiszta jövedelem felerészben szegény tanulók segélyezésére fordítottak.

— **Sajátságos ostromállapot.** Maros-Solymoson a napokban az emberek nem mertek házukból kimozdulni, mivel egy vén medve járt az utcán csörögve-morogva s ijesztgette őket. A fegyveradó szaga már a falukba is becsalja a neki bátorodott vadakat.

— **Hány pap** és apácza van Magyarországon? A legújabb évkönyv szerint van 7620 római katolikus pap és szerzetes s 3131 apácza; 2268 görög kath. és keleti szertartású pap és szerzetes, 847 lutheránus, 1999 református, 496 unitárius és 735 zsiló pap.

Asszonyok forradalma. Ohio állam Féedericktown városában fanatikus „mértékletes“ nők új kereszties hadjáratot indítottak meg a korecsmák ellen. Baltákkal fölfegyverkezve, 15-én reá rohantak egy Kelley nevű korecsmára. A korecsmáros elbarikadirozta magát, de hasztalan, az asszonyok beverték ajtót, ablakot s azután berohanva, néhány percz alatt szétzúzták a hordókat, a bor, a sör szétfolyt a padlón, az ivóasztalt és más butorókat szétromboltak. Diadalmasan vonultak egy másik korecsmába. A korecsmáros két hordó pálinkával meg akarta menteni magát, de nem sikerült, itt is betörték, a hordókat s üvegeket szétrombolták. Még két korecsmát támadtak meg, de már itt sikertelenül. Az izgatottság nagy, az asszonyok segítséget kaptak s a forrongás végét még nem lehet előre látni.

— **A szarvasi** ifjabb kereskedők tánczvigalom rendezését tervezik, mely a farsang végén tartatnék meg. Üdvözöljük e mozgalmat, mint a testületi szellem egyik nyilvánulását.

— **A b-csabai nőegylet** saját pénztára javára tánczvigalmat rendez januárhó 10-én. Rendezőkül Fábry Károly és Jeney Lajos urak kerettek föl. Azok, kik talán meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak forduljanak a rendezőséghez, mely e részben azonnal intézkedni fog.

— **Vásárunk**, mely javában áll, közepszerű forgalmat mutat. A kereslet főleg sertvések felé irányul, melyek 34—38 krval kelnek kilogrammonként. Az igavonó állatok olcsó áron kelnek. Az ökrök párja 140—200 frton kel; tehének 60—80 frton. A lóvásár főleg kiváló, katona-lónak alkalmas állatokra irányul, s eléggé élénknek mondható.

— **Luther és a háziipar.** Egy Nürnbergben időző hazánkfia nevezetes tudományos felfedezésről tudósítja a budapesti lapokat, mely még a német sajtóban is ismeretlen s bátran nevezhetjük legújabbnak. E felfedezés nem kevesebb, mint az, hogy Luther Márton volt az első, ki a háziipar fontosságát a nyilvánosság előtt hangsúlyozta s maga is foglalkozott vele, mint nemes időtöltéssel. Az erre vonatkozó iratokban Luther kimondta azt, hogy eljő az idő, midőn a világ figyelme a háziipar fontosságára irányul. Luther maga esztergályozással foglalkozott s barátunk szívesességéből egy eddig ismeretlen levelét közöljük, melyben esztergályos szereket rendel meg: „L. S. Mert nálunk egyéb okosat tenni nem lehet, én és Farkas barátom etztergályozunk. Itt küldünk nektek egy arany forintot, kérve, hogy vásároljatok pár furót és csavart, vannak ugyan szerszámaink, de a ti jeles nürnbergi készítményeitekből akarunk néhányat birni. A mivel többre kerül, köszönettel utánküldjük. Ha a világ isten igéiért nem táplál, két kezünkre szorulunk.“ Ez a levél a nürnbergi esztergályos ipartársulat levéltárában van.

TARKASÁGOK.

Vizsgáló bíró: Hát meggyőződött arról, hogy az a fiatal ember, a ki önnek házasságot ígért, valóban — gróf?
Panaszos nő: Persze! Háromszor egymásután kérdeztem tőle, hogy igazán grófe? és ő mindig azt válaszolta: igen.

Maris, — szól az asszony a cselédhez, — menj a boltba s hozz sőt; aztán ha visszajöttél, fuss el a másik boltba s hozz cukrot.

Maris nemsokára vissza jön.

„Együttal mindjárt cukrot is hoztam.“

„Hát a só hol van?“

„Ni, azt meg elfelejtettem.“

X. . . ur előre megcsináltja emléksobrát. Mutatja a szobrot öcscsének:

„Mit szólsz hozzá?“

„Nos, édes bátyám, látom, hogy ön igen elegansul szokott öltözködni.“

Kolera idején.

Sok a halott; ugy szedik össze, s hordják el kocsikon. A hullák közé a doktor feldobot egy „félíg halt“ embert is.

— Ugyan az Istenért! hisz élek még! nyögi a nyavalyás.

— Fogja be kend a száját, — ordít rá a „beteg-apoló“
— „Jobban tudja azt a doktor!“

Elek urfi rosz bizonyítványt hozott haza az iskolából. És nem szégyenled magadat tanuló társaid előtt mikor nem tudod a leczkét? kérdé anyja.

— De igen, mama. Olyankor mindig érzem, hogy e' pirulok. De az hamar elmulik?

Socialisticus találmány. — Mi a Crème? Megvert hab!
— Mi a hab? — Semmi. Kit tehát jól megverték és mégsem vált valamivé, az a társadalom „crémjéhez“ tartozik.

— Így jár az ember! — tegnap az én egészségemre ittak, s ma nekem fáj tőle a fejem.

Jó félóra hosszat káromkodott a huszár, a midőn már kifogyott belőle, felkiált:

— A rézangyalát, csak ki bírnam magamat fejezni.

— No cigány, kérdé a szakácsnő, turót eszel-e, töpörtöt-e vagy csuzát?

— Nem bánom én, szakácsné asszonyom, ha úgy adja is, mint a disznónak szokás: mind a hármat összekeverve. (Vagyis turós-töpörtös-csuzát.)

„Miért van e templomnak mindkét tornyán óra“ — kérdé egy paraszt a városi embert. — „Még azt sem tudja kend? — hát azért, hogy ha ketten egyszerre akarják nézni az órát, ne kelljen az egyiknek a másikra várakozni volt a felelet.“

Egy fősvény gazdag ember beesett a vízbe, s az őt kihuzó szegénynek néhány garast nyomott a markába; midőn e miatt a körülállók morogtak, azt mondta egy zsidó: „Ez az ur jobban tudja magáról, hogy mennyit ér.“

Politikus. „No bíró ur, hogy jön ki ön papjával és tanítójával? — Egészen jól alispán ur: ha a plébánusnál vagyok, szídom a tanítót, s ha a tanítóval vagyok szídom s plébánost. ily módon mind a kettővel igen jó lábon állok!“

Egy müncheni lap hirdetéseiében volt olvasható: „A t. cz. ebtulajdonosokkal ezennel tudatom, hogy én azokat nyirom, mosom és füleiket is lecsipem.“

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SIPOS SOMA.

Hirdetés.

Szikviz-gyár eladás!

Mojzsis János Szikviz-gyára Szarvason, Sythonok és a hozzá tartozó öszves felszereléssel eladó, a feltételek iránt értekezhetni a fentirt tulajdonosnál.

1699
3670
0795

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém egy a helybeli mint vidéki nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint üzletem a karácsonyi ünnepek alkalmára, különféle

meglepő szóp ajándékokkal és újévi üdvözlő jegyekkel

van berendezve, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe bátorodom ajánlani. — Egyszersmind a téli időnyre különféle

DÉLI GYÜMÖLCSÖT

u. m. datolyát, malaga-szöllőt, szultán-fügét, olasz gesztenyét és mogyorót, továbbá különféle pezsgőt, dessert és asztali bort, legfinomabb valódi

kül- és belföldi RHUMOT,

Pecco virág- és orosz Karavan-theát dobozokban és kimérve, THEA-SÜTEMÉNYT nagy választékban; Orosz sardiniát, sardiniát dobozokban, grójsajtót, legfinomabb első rendű cukrot, valódi cuba, gyöngy, ceylon, mocca, és jáva kávé nyersen, úgyszintén cuba és ceylon kávé pörkölte és örölve, különféle főzeléket, legfinomabb lámpa olajt és valódi amerikai fehér petroléumot.

Különféle divatos tárgyakat nagy választékban, szóval minden egyes áruimat, melyek itt még fel nem említették, a legjutányosabb árral ellátva, bátorodom ajánlani.

Vagyok kitűnő tisztelettel

Mikolay János,
kereskedő a „gyors” Szarvashoz.

Egy jó házból való fiu a fentnevezett kereskedésbe tanonczul felvétetik.

Nyácsik Soma

fűszer, rövidáru- és déli-gyümölcs kereskedése

a fekete kutyához

Szarvason,

ajánl

karácsonyi és újévi ajándék-képen

alkalmas tárgyakat felnőttek és gyermekek részére

diszesen kiállitva, nagy választékban és jutányos árak mellett.